

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียน

*

การทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร

คำนำ

* ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือการทุจริตคอร์รัปชัน ถือได้ว่าเป็นปัญหาร้ายแรงที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนาต่างต้องเผชิญปัญหาจากคอร์รัปชันและได้กลายมาเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับรัฐบาลไทยจึงมีการกำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ โดยหน่วยงานภาครัฐต้องเร่งสร้างองค์ความรู้ให้บุคลากรมีความพร้อมโดยเฉพาะในเรื่องการปลูกฝังองค์ความรู้ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างกลไกในการป้องกันการทุจริต การจัดการกับเรื่องราวจ้องเรียนการทุจริต และการประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก จึงได้มีการจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการต่อเรื่องที่ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก โดยมีข้อมูลรายละเอียดของการทำงาน เพื่อเป็นสื่อแสดงในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเรื่องราวจ้องเรียนการทุจริต ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดเครือข่ายต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับฯ ที่กำหนดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบ จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

พงศธร เหมแดง

นิติกรชำนาญการ

๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความเป็นมา / ความสำคัญ	๑
๒. วัตถุประสงค์ของมาตรฐาน	๒
๓. ประโยชน์ของมาตรฐาน	๒
๔. ขอบเขตของมาตรฐาน	๓
บทที่ ๒ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบหรือลักษณะงานที่ปฏิบัติ	๔
๑. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔
๒. ลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๕
๕	
บทที่ ๓ การทุจริตและประพฤติมิชอบ	๙
๑. คำจำกัดความ	๙
๒. วิธีการ/รูปแบบของการทุจริต	๑๑
๓. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต	๑๓
๔. สาเหตุของการทุจริต	๑๔
๕. แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๕
บทที่ ๔ เทคนิคการปฏิบัติงาน	๑๗
๑. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	๑๗
๒. กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๘
บทที่ ๕ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	๒๑
๑. แนวทางการพัฒนา	๒๑
ภาคผนวก ก.	

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมา / ความสำคัญ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในลำดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีค่าคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายใน ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้คะแนน ๓๗ อยู่ในลำดับที่ ๙๖ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก

หลักการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้อำนาจการดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริตของประเทศไทย โดยได้ร่วมกันสร้าง เครื่องมือ กลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวได้สร้างให้ทุกภาคส่วนในสังคมเกิดความตื่นตัวและเข้ามา มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทและภาระหน้าที่ของตนเองเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาความรุนแรงในการทุจริต สืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการของการทุจริตซึ่งมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม โดยสถานการณ์ปัญหาการทุจริตที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ การรวมตัวกันเพื่อร่วมกระทำความทุจริต ร่วมกันฉ้อโกงรัฐ โดยเฉพาะในโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้งบประมาณมาก ทำให้รัฐและประเทศชาติได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง การแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ยึดแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีเป็นกรอบในการจัดทำ โดยแผนแม่บทฯ มี ๒ แนวทางการพัฒนาหลัก ดังนี้ (๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการปลูกฝังวิถีคิดในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนเพื่อปฏิรูป “คนรุ่นใหม่” ให้มีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างพลังร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไปในอนาคตและการปรับ “ระบบ” โดยการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานเท่าทันพลวัตของการทุจริต ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบ แจ้งข้อมูล และชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ (๒) การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในด้านของการดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เนียบขาด เป็นธรรม และการพัฒนาปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวทางของพระราชกฤษฎีกานี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติในหมวด ๕ และหมวด ๗

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งจึงต้องดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเรื่องราวการร้องเรียนการทุจริตและการประพฤติมิชอบให้มีศักยภาพในการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ และความคาดหวังของสังคมและประชาชนในท้องถิ่นที่สำเร็จลุล่วง โดยให้มีมอบหมายสำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กองสวัสดิการสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และหน่วยตรวจสอบภายใน รวมทั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ มีคำสั่งแต่งตั้งการจัดทำทะเบียนบัญชีรับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และดำเนินการแก้ไขปัญห หรือแจ้งผลความคืบหน้าให้ประชาชนทราบทุกเรื่องภายใน ๑๕ วันหรือตามประกาศระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

๒. วัตถุประสงค์ของมาตรฐาน

๒.๑ เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกมีศักยภาพในการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตและการประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย

๒.๒ เพื่อให้มีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติราชการมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเกี่ยวกับการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการส่วนท้องถิ่น

๒.๓ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่

๒.๔ เพื่อให้บุคคลภายนอกได้ทราบช่องทางการติดต่อการร้องเรียน แจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตและการประพฤติมิชอบของข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างและเจ้าหน้าที่อื่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

๒.๕ เพื่อเป็นคู่มือหรือมาตรฐานงานกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

๒.๖ เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับบริการ

๒.๗ เพื่อแสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอนหรือวิธีการในการจัดการต่อเรื่องร้องเรียน ส่วนงานภายในที่รับผิดชอบ และระยะเวลาดำเนินการ

๓. ประโยชน์ของมาตรฐาน

๓.๑ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกมีศักยภาพในการจัดการข้อร้องเรียนการทุจริตและการประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย

๓.๒ มีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติราชการให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเกี่ยวกับการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการส่วนท้องถิ่น

๓.๓ มีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่

๓.๔ บุคคลภายนอกได้ทราบช่องทางการติดต่อการร้องเรียน แจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตและการประพฤติมิชอบของข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างและเจ้าหน้าที่อื่นของหน่วยงาน

๓.๕ เป็นคู่มือแนวทางประกอบการปฏิบัติงานการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

๓.๖ มีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับบริการ

๓.๗ แสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอนหรือวิธีการในการจัดการต่อเรื่องร้องเรียน ส่วนงานภายในที่รับผิดชอบ และระยะเวลาดำเนินการ

๓.๘ ช่วยในการปรับปรุงงานและออกแบบกระบวนการงานใหม่ ลดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในการทำงานแต่ละหน่วยงานร่วมกันและกัน การทำงานเป็นแบบมีอาชีพได้งานที่มีคุณภาพตามกำหนด เสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความสับสน เกิดความสม่ำเสมอในการทำงานหรือ ปฏิบัติราชการ ลดเวลาในการสอนงาน ลดการตอบคำถาม บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สามารถ

ทำงานแทนกันได้ สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งงาน ลดขั้นตอนการทำงานที่ ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดการทำงานที่ไม่เป็นระบบ

๔. ขอบเขตของมาตรฐาน

มาตรฐานหรือคู่มือกำหนดแนวทางการดำเนินการต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่เลมนี่ ได้วางรายละเอียดแนวทางการปฏิบัติราชการการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้มีข้อมูลรายละเอียดของการทำงานอย่างน้อยประกอบด้วย ลักษณะของ การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ รายละเอียดและขั้นตอนวิธีการที่ผู้ร้องเรียน แจ้งเบาะแส บัตรสนเทห์ ที่จะทำการร้องเรียน รายละเอียดแสดงขั้นตอน หรือวิธีการในการจัดการต่อเรื่องที่ร้องเรียน ส่วน ราชการภายในที่รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ ตามมาตรฐานกำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๒/ว๑๐๓๙๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ รวมทั้ง คู่มือหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน และขอความเป็นธรรม ของกองกฎหมาย และระเบียบท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำหรับผู้ปฏิบัติงานในสายงานนิติการ สำหรับตำแหน่ง นิติกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร

บทที่ ๒

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบหรือลักษณะงานที่ปฏิบัติ

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเนื้อหาสาระของบทบัญญัติจะให้อำนาจอิสระในการบริหารงานองค์กร แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลจะมีส่วนที่ใกล้ชิดต่อการให้บริการประชาชนในรูปแบบการจัดทำบริการสาธารณะในเขตอำนาจของตนเองโดยตรงในการปฏิบัติภารกิจจึงนำหลักการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นแนวทางในการบริหารองค์กร จึงต้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการให้ชอบด้วยกฎหมาย ปราศจากการทุจริต

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๓/๑ การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน

การจัดสรรงบประมาณและการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติได้

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ตรากฎหมายภายใต้ โดยที่มีการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการนี้ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดระบบการรับเรื่องร้องเรียน เสนอแนะ สอบถาม หรือเสนอความ คิดเห็นข้อร้องเรียน ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๗ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ส่วนราชการได้รับการร้องเรียน เสนอแนะ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการ อุปสรรค ความยุ่งยาก หรือปัญหาอื่นใดจากบุคคลใด โดยใช้ข้อมูลและสาระตามสมควรให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องพิจารณาดำเนินการให้ลุล่วงไป และในกรณีที่มิที่อยู่ของบุคคลนั้นให้แจ้งให้บุคคลนั้นทราบผลการดำเนินการด้วย ทั้งนี้ อาจแจ้งให้ทราบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการด้วย ก็ได้

ในกรณีแจ้งผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ มิให้เปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน เสนอแนะ หรือแสดงความคิดเห็น

๒. ลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน การปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และความประพฤติของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานจ้าง และเจ้าหน้าที่อื่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก เช่น การมีส่วนได้เสียในสัญญา หรือสัมปทาน กับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้รับเรื่องร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือนิติบุคคล และหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่ส่งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ก็ต้องวิเคราะห์และสรุปประเด็นที่ร้องเรียนให้ถูกต้อง โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) มอบหมายหน่วยงาน งานนิติการ ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัด หรือนิติกร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และมีการมอบหมายส่วนราชการภายในรับผิดชอบและมีคำสั่งแต่งตั้ง

(๒) จัดให้มีสมุดบันทึกการควบคุมการร้องเรียน การจัดทำทะเบียนบัญชีรับเรื่องราวร้องเรียนการทุจริตและการประพฤติมิชอบ โดยในรายละเอียดของแบบบันทึกการควบคุมการร้องเรียนประกอบด้วย เรื่องที่ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาที่คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

(๓) ให้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๑๕ วัน หรือตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้ประกาศไว้ในการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

(๔) กำชับให้พนักงานส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่รับผิดชอบให้ความสำคัญในเรื่องร้องเรียน โดยหากกรณีใดมีอุปสรรค ให้ผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการแก้ไขโดยทันที

(๕) สั่งดำเนินการแก้ไขปัญหา

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกแจ้งงานนิติการ ตรวจสอบ โดยกรณีการร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

๓) เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้รับเรื่องร้องเรียนจากบุคคลภายนอก นิติบุคคล และหน่วยงาน ต่าง ๆ สั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียนเท่าที่มี ตลอดจนสอบสวนถ้อยคำผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔) กรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่มีมูล ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกพิจารณายุติเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย รวมทั้งกำชับในเรื่องดังกล่าว

๕) กรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่ามีมูล ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกพิจารณาดำเนินการทางแพ่ง ทาง อาญา ทางวินัย ทางละเมิด และทางปกครองกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) การดำเนินการทางวินัยให้มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้องตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด

(๒) การดำเนินการทางแพ่งให้มีการดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนและวิธีการตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

(๓) การดำเนินการทางอาญาให้มีการแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ตามกระบวนการและขั้นตอนวิธีการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๔) การดำเนินการทางละเมิดให้มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๕) การดำเนินการทางปกครอง หากผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นเกี่ยวข้องด้วย ให้ดำเนินการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการสภาท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือกฎกระทรวง

๖) การรายงานผลการดำเนินการตามข้อ (๕) ให้ผู้แจ้งร้องเรียน ทราบ

๓) กรณีที่ไม่มีการกระทำความผิดตามที่มีการร้องเรียนให้พิจารณายุติเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

๔) กรณีที่ตรวจสอบพบว่าเรื่องร้องเรียนอยู่ในอำนาจของศาล ให้ยุติเรื่องร้องเรียน เนื่องจากได้มีการนำเรื่องสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว คู่กรณีย่อมมีหลักประกันในความยุติธรรมและสิทธิในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ต่าง ๆ ในชั้นกระบวนการพิจารณาของศาลอย่างเพียงพอ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดี

เสร็จเด็ดขาดประการใดยอมส่งผลผูกพันคู่กรณีและหรือรัฐให้ปฏิบัติตามฝ่ายบริหารไม่สามารถมีอำนาจเข้าไปก้าล่วงใด ๆ เนื่องจากอาจเป็นการละเมิดอำนาจอศาล

๙) กรณีเรื่องร้องเรียนมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกให้พิจารณาว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ในเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ให้ส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือ หน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบโดยตรง (ถ้ามี) พิจารณาสั่งยุติเรื่องดังกล่าวและจำหน่ายออกจากสารบบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือผลการพิจารณาสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนความเสียหาย หรือยุติข้อขัดแย้งใด ๆ ในพื้นที่ก็ได้ติดตามผลจากส่วนราชการนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้ข้อยุติที่ชัดเจน

๑๐) กรณีเรื่องร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์ให้นำหลักการพิจารณาบัตรสนเท่ห์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ มาเป็นหลักการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ได้รับในเบื้องต้นว่า ถ้าหากมีลักษณะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ไม่รับเรื่องไว้พิจารณาและจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ แต่หากปรากฏหลักฐานกรณีแวดล้อมชัดเจน ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนก็ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ มิใช่เพียงพิจารณาเพียงแต่ว่าผู้ร้องมิได้ลงลายมือชื่อ ชื่อตัวและชื่อสกุลก็จะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ดังกล่าว หรือหากมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานถึงจะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ ให้เร่งแจ้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

๑๑) เมื่อนายกองการบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้รับรายงานผลการดำเนินการจากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ก็จะต้องตรวจสอบว่า ประเด็นครบถ้วนหรือไม่

๑๒) หากผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน ก็แจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าว

๑๓) หากผลการตรวจมีประเด็นครบถ้วน นายกองการบริหารส่วนตำบลโคกนาโกต้องสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยแยกเป็นรายประเด็นดังนี้

(๑) หากปรากฏผลการตรวจสอบว่าไม่มีมูล นายกองการบริหารส่วนตำบลโคกนาโกจะพิจารณาให้ยุติเรื่อง

(๒) หากปรากฏผลการตรวจสอบว่ามีมูล นายกองการบริหารส่วนตำบลโคกนาโกจะพิจารณาการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ได้มีการดำเนินการทางแพ่งทางอาญา ทางวินัย และ ทางปกครองกับผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ ซึ่งหากผู้เสียหายมีการดำเนินการครบถ้วนและถูกต้อง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกโดยนายกองการบริหารส่วนตำบลโคกนาโกจะพิจารณายุติเรื่อง

ดังนั้น รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการในการจัดการต่อเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ กรณีที่มีหนังสือร้องเรียน เสนอแนะ สอบถาม หรือเสนอความคิดเห็นจากประชาชน หรือส่วนราชการ ให้ตอบคำถามหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในสิบห้าวันหรือภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดระบบการรับเรื่องร้องเรียน เสนอแนะ สอบถาม หรือเสนอความคิดเห็น ข้อ ร้องเรียน เช่น พบเห็นการทุจริตของพนักงาน พนักงานให้บริการไม่ดี ข้อร้องทุกข์ มักมีสาเหตุมาจากการที่ผู้ ร้องเชื่อว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน เช่น การไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ ซึ่งเป็นการสะท้อนการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลเพื่อให้เกิดการสื่อสารแบบสองทางให้ประชาชนมีโอกาสให้ข้อมูล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามที่มุ่งหวังจริงหรือไม่ หรือมีสภาพปัญหาที่เกิดจากการได้รับบริการจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ต้องตอบคำถามในทุกคำถาม ปัญหาที่ประชาชนต้องการ ทราบเกี่ยวกับงานในหน้าที่ นำข้อเสนอไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการได้ตรงจุด หรือสอบถามความพึงพอใจในเรื่องที่มีประชาชนมาติดต่อขอรับบริการต่าง ๆ จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ณ สถานที่บริการ

บทที่ ๓ การทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. คำจำกัดความ

การทุจริต หรือในภาษาอังกฤษ คอรัปชัน (Corruption) มีรากศัพท์ มาจากภาษาละตินว่า Corruption เป็นคำที่รู้จักกันดีแต่การให้ความหมาย หรือนิยามขอบข่ายของคำนี้มีหลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานและพื้นฐานทางด้านสังคม ตลอดจนศีลธรรมทางการเมือง หรือ เศรษฐศาสตร์ ความหมายของคำว่า การทุจริต หรือที่คนไทยชอบกล่าวรวมกันว่า การทุจริตคอรัปชัน (Corruption) มีการให้ความหมายไว้มากมายหลายความหมายดังนี้

(๑) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ความหมายเช่นเดียวกันว่า “ประพฤติชั่วคดโกงไม่ซื่อตรง”

(๒) ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๔ ดังนี้ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่วนคำใน ภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ทุจริต” คือคำว่า “คอรัปชัน” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้าง มาก หมายถึง “การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและคดโกง โดยเจตนาที่จะ หลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ ยังหมายถึงการที่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งประชาชนไว้วางใจกระทำต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการรับหรือยอมรับประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

(๔) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๓ ว่า

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือ หน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

องค์กรระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส ได้ให้ความหมายของ การทุจริตไว้ว่าเป็นการใช้ อำนาจที่ได้รับการไว้วางใจในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม กลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งสถานการณ์นี้อาจเกิดได้ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ซึ่งองค์กรด้านความโปร่งใสระบุถึงกรณีต่าง ๆ ของการทุจริตไว้ดังนี้

การทุจริตขนาดใหญ่ เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงในการบิดเบือน นโยบายหรือใช้อำนาจในทางที่ไม่สมควร เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรของชาติ

การทุจริตขนาดเล็ก เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับกลางและล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

การติดสินบน เป็นการเสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สินสิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือศีลธรรม

การยกยอก เป็นการนำเอาทรัพย์สินหรือสิ่งของที่เป็นของทางราชการหรือ หน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยไม่ได้เกี่ยวข้องอับงาน

การอุปถัมภ์ เป็นการให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการเล่นพรรคเล่นพวก เพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องได้เข้ามามีอำนาจหรือเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยไม่ได้คำนึงถึงความ เหมาะสม รวมทั้งการเลือกที่รักมักที่ชังที่เป็นการเอื้อประโยชน์หรืออำนาจหน้าที่แก่พวกพ้อง คนใกล้ชิด

ผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม ซึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์ที่เชื่อได้ว่าเป็นส่วนรวมแต่ตนเองหรือพวกพ้อง ก็ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมต่อการกระทำนั้นด้วย

เห็นได้ว่าการให้ความหมายของพฤติกรรมกรรมการทุจริตนั้นมีความหมายที่หลากหลาย ทั้งในแนว

กว้าง และแนวแคบครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยภาพรวมของการทุจริตเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายมากระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เอื้อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง ให้ได้รับการตอบแทน ทั้งที่เป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด การกระทำดังกล่าวอาจขัดต่อกฎหมายระเบียบกฎเกณฑ์ หรือศีลธรรม เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ตนเองหรือพวกพ้อง รวมทั้งการละเว้นไม่กระทำเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือบุคคลอื่น

นอกจากคำว่า ทุจริตคอร์รัปชัน แล้ว เรายังคุ้นเคยกับคำว่า “ฉ้อราษฎร์ บั๋งหลวง” และใช้แทนคำว่า ทุจริตคอร์รัปชัน แต่นักวิชาการจำนวนหนึ่งเห็นว่าคำนี้ มีความหมายที่แคบกว่าการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากคำว่า ฉ้อราษฎร์ บั๋งหลวงนั้น สามารถแยกออกเป็น ๒ พฤติกรรม คือ ฉ้อราษฎร์ หมายถึง การฉ้อโกงสิ่งที่เคยเป็น หรือควรจะเป็นของราษฎรมาเป็นของส่วนตนหรือพวกพ้อง ส่วนบั๋งหลวงนั้นหมายถึง การเบียดบังเอาสิ่งที่เป็นของหลวงหรือของรัฐมาเป็นของตนเอง ซึ่งความหมายนี้ค่อนข้างแคบ และจำกัดกว่าคำว่า ทุจริต

นอกจากนี้ยังมีคำว่า การทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งหมายความว่า การแสวงหาประโยชน์ หรือการเอื้อประโยชน์ หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากการใช้อำนาจทาง บริหารของรัฐบาล หรือรัฐมนตรีในการเสนอโครงการ หรือการดำเนินโครงการหรือกิจการใด ๆ อันเป็นผลให้ ตนเองหรือบุคคลอื่น ได้ประโยชน์จากการดำเนินการตามโครงการ หรือกิจการนั้น ๆ หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

๒. วิธีการ/รูปแบบของการทุจริต

รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันหลักในสังคมไทยมีหลากหลาย จากการที่ ผาสก พงษ์ไพจิตร ได้ สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถสร้างข้อสรุปได้ว่า การทุจริตมีรูปแบบในภาพรวมดังนี้

๑. การเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย สิ้นน้ำใจ คำน้ำ ร้อน น้ำชา และเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น เหล่านี้ เพื่อตอบแทนการคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมาย การกระทำผิด กฎหมาย ผิดระเบียบ หรือผิดกฎเกณฑ์ที่ทางการกำหนดไว้ ซึ่งรวมทั้งการรับสินบนในกระบวนการหลักเลียง ภาษี หรือโกงภาษี หากการให้เงินหรือของตอบแทนเกิดขึ้น โดยข้าราชการหรือนักการเมือง ไม่ได้ร้องขอ เพราะได้กลายเป็นหลักปฏิบัติไปแล้ว บางทีเรียกว่า กินตามน้ำ เช่น ทุกเดือนมีของชาวไร่ ไร่ล้นชักโต๊ะ ทำงาน หรือทุกปีจะได้รับเชิญให้ไปจัดงานพร้อมบริการเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในต่างประเทศ โดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

๒. การดัดเงินงบประมาณแผ่นดินจากคำคอมมิชชันโครงการมาเป็นของตน การรับสินบน การจัดซื้อ จัดจ้าง รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชัน ทั้ง ๆ ที่โครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง

๓. การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจ หรือผูกขาดการประมูลโครงการ

๔. การเล่นพรรคเล่นพวก การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงาน จนเกิดลักษณะที่เรียกว่าการทับซ้อน ของผลประโยชน์หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” เช่น เจ้าหน้าที่ระดับสูงของบริษัทเอกชนที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

๕. การใช้อำนาจทางการเมือง (เช่น จากการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี) ดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทธุรกิจที่ตนเอง ครอบครอง หรือพรรคพวกมีผลประโยชน์อยู่ เรียกว่า “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย” รูปแบบของการทุจริตภาครัฐในสังคมไทย

สำหรับการทุจริตภาครัฐในสังคมไทย มีรูปแบบที่หลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้สรุปรูปแบบของการทุจริตภาครัฐในสังคมไทยไว้ดังนี้

๑. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชน ส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่า เป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒. การทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นลักษณะการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบ ของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่นตนเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

๓. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง จะพบได้ทั้งในรูปแบบของการฮั้ว ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปคของงาน กำหนดเงื่อนไขค่านวนราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การรับ และเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญา ทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่อง โหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ

๔. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นลักษณะการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการ หรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ในลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง

๕. การทุจริตที่เกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เช่น ระบบการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีระบบการควบคุมที่ไม่เพียงพอ รวมถึงไม่มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งองค์กรมีการกระจายการปฏิบัติงานไปตามพื้นที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้การกำกับดูแล ควบคุมการปฏิบัติงานไม่ทั่วถึงทำให้เกิดโอกาสในการกระทำผิดได้ง่าย

๖. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ มีลักษณะเป็นการพยายามดำเนินการให้ได้ บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. การมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการทุจริตที่บุคคลในฐานะข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องที่ส่งผลกระทบต่อ ประโยชน์สาธารณะ

๘. การทุจริตโดยการปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบังข้อมูลและให้การเท็จ

๙. การทุจริตโดยการใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับต่าง ๆ โดยอาศัยการใช้ดุลยพินิจ ตีความอย่างมีอคติและลำเอียง เพื่อประโยชน์ หรือโทษแก่ผู้อื่น

๑๐. การทุจริตโดยการใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางมิชอบ ปลอมแปลงเอกสาร และการฉ้อฉล

๑๑. การทุจริตโดยไม่'กระทำการตามหน้าที่' แต่ใช้ระบบพรรคพวกแทน เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง

๑๒. การทุจริตโดยการให้และการรับสินบน การขู่เข็ญบังคับ และการให้สิ่งล่อใจ การทุจริตโดยการ ยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง เช่น เชื้อของขวัญมูลค่าสูงกว่าที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด

๓. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

สำหรับการทุจริตหรือคอร์รัปชันนั้นนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์กล่าวว่าการทุจริตนั้น เกิดขึ้นจากการร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ และเกี่ยวเนื่องอยู่กับทฤษฎีหลัก ๓ ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีอุปถัมภ์ ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ และทฤษฎีการทุจริต

๓.๑ ทฤษฎีอุปถัมภ์ จากโครงสร้างของสังคมมีความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพาอาศัยในความเท่าเทียมกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน ความสัมพันธ์ดังกล่าว มีองค์ประกอบของความเป็น มิตรรวมอยู่ด้วย แต่เป็นมิตรภาพที่ขาดดุลยภาพ คือ อีกฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมากเกินไป และเป็นระบบซึ่งมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดพวกพ้องในองค์กรทำให้ง่ายต่อการเกิดการ ทุจริตและประพฤติมิชอบและยากต่อการตรวจสอบ

๓.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ ทฤษฎีเกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์นั้นเป็นการเน้นย้ำความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

- ๑) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุด หรือความต้องการประจักษ์ตน
- ๒) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ
- ๓) ความต้องการในสังคม ความรักและความเป็นเจ้าของ
- ๔) ความต้องการในความปลอดภัยและความมั่นคง
- ๕) ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ

๓.๓ ทฤษฎีการทุจริต ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย ๓ ประการ คือ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวย และสิ่งที่เราหรือปัจจัยเรา หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปก็ไม่สามารถเกิดเป็นทฤษฎีนี้ได้

๓.๓.๑ ความไม่ซื่อสัตย์ เมื่อมนุษย์ยังมีความต้องการความโลภ แม้ถูกสะกดด้วยจริยธรรม คุณธรรม และบทลงโทษทางกฎหมายก็ตาม ความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนผลักดันให้บุคคลตัดสินใจ กระทำความผิด เพื่อให้ตนเองอยู่รอด เมื่อมีโอกาสที่จะกระทำความผิดได้ง่ายแล้วทัศนคติในการกระทำ ความผิดก็จะคิดว่าไม่'เป็นสิ่งร้ายแรง' ดังนั้น ความไม่ซื่อสัตย์จึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการก่อให้เกิดบุคคล ทุจริต เพื่อต้องการสิ่งตอบแทน หรือผลประโยชน์ เช่น ทรัพย์สิน ชื่อเสียง เป็นต้น

๓.๓.๒ โอกาส ผู้กระทำความผิดพยายามที่จะหาโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต โอกาสที่เข้า ยวนต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริตได้ง่ายขึ้นกว่าโอกาสที่ไม่เปิดช่อง นโยบายของฝ่ายบริหารจัดการ ที่ไม่มีระบบเพียงพอ ยากต่อการรับคนไม่ซื่อสัตย์เข้ามาทำงาน ดังนั้น การควบคุมด้วยกลไกภายในจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการลดโอกาสของบุคคลในการกระทำความผิด

๓.๓.๓ การจูงใจ เป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจากการทำความเข้าใจถึง มูลเหตุจูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่การหามาตรการในการป้องกันการทุจริตด้วยประเภท ของการจูงใจให้บุคคลกระทำการทุจริต สามารถจำแนกได้ ดังนี้

- ๑) มีความทะเยอทะยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
- ๒) บรรณาณจะยกระดับตนเองให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม

- ๓) ปัญหาทางการเงิน
- ๔) การกระทำเพื่ออยากเด่น
- ๕) ความต้องการที่จะแก้เผ็ดซึ่งอาจมาจากผู้บังคับบัญชา

๔. สาเหตุของการทุจริต

สาเหตุของการทุจริต สามารถจำแนกได้เป็น ๔ กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่เกิดจากพฤติกรรมความโลภ กลุ่มที่เกิดจากการมีโอกาสนหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง กลุ่มที่เกิดจากการขาดจริยธรรม และกลุ่มที่เกิดจากแรงจูงใจและความคั่งค้างในการเสี่ยง ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ เกิดจากพฤติกรรมความโลภ พฤติกรรมความโลภเป็นสาเหตุมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ที่มาจากความโลภ ความไม่พอเพียง โดยเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่รัฐที่ขาดหลักยึดด้าน คุณธรรม จนกลายเป็นคนที่เห็นแก่ได้ มีความอยากและความไม่รู้จักพอ การขาดปทัสสถานของความ เป็นบุคคลสาธารณะ ที่ต้องยึดหลักความเป็นกลาง และความเป็นธรรม เป็นที่ตั้ง ซึ่งเป็นอุดมการณ์ของ นักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐสมัยใหม่

กลุ่มที่ ๒ เกิดจากการมีโอกาสนหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง การเกิดจากการมีโอกาสนหรือ การที่ระบบการทำงานมีช่องว่างเป็นสาเหตุที่มาจากระบบการทำงานมีช่องว่างให้ทุจริต หรือการที่ขาด ระบบ การควบคุมตรวจสอบที่ไม่รัดกุม โดยสรุปสาเหตุ ได้แก่

- ๑) การขาดความรู้ความเข้าใจผิด หรือถูกใช้ให้กระทำ
- ๒) ความเคยชินของเจ้าหน้าที่ที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อน น้ำชา”
- ๓) การถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (ตามน้ำ)
- ๔) การอาศัยช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย
- ๕) ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ
- ๖) การทุจริตตามระบบด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง การพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างและ

การบริหารพัสดุภาครัฐ

- ๗) เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี อิทธิพล หรือตำแหน่งหน้าที่ราชการที่มีอำนาจในการ

วินิจฉัย

- ๘) โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่อ่อนแอ
- ๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการผูกขาดของกลุ่มทุนขนาดใหญ่
- ๑๐) โครงสร้างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นแบบอุปถัมภ์ คำนึงมกย่อง

คนมีฐานะร่ำรวย

- ๑๑) โครงสร้างทางการเมืองที่ต้องอาศัยเงินเป็นก้อนใหญ่ การจ่ายเงินเพื่อซื้อเสียงทำงาน

ทางการเมือง

๑๒) กระแสทุนทางการเมือง อาทิ โครงการเมกะโปรเจกต์ถือเป็นการคอร์รัปชันเชิง บูรณาการที่ต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการจัดจ้างที่ปรึกษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีคน รอบรู้ในเรื่อง เหล่านี้อยู่เพียงวงจำกัด ทำให้การทุจริตประทุติมิชอบเป็นไปได้ง่าย

- ๑๓) ความไม่เข้มแข็งขององค์กรตรวจสอบปราบปรามของรัฐ

๑๔) เกิดจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนที่มีการแข่งขัน แย่งจ่ายส่วยหรือสินบน เพื่อให้ได้รับอนุมัติให้นำเข้า หรือได้มาซึ่งใบอนุญาตต่อการได้รับสิทธิต่อโครงการต่าง ๆ

- ๑๕) กฎหมายขาดความสมบูรณ์ในการดำเนินงาน

๖) การบังคับใช้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัด และมีช่องโหว่ทำให้ขาดความเชื่อมั่นต่อ การเข้า ร้องเรียนและฟ้องร้อง

กลุ่มที่ ๓ เกิดจากการขาดจริยธรรม การเกิดจากการขาดจริยธรรมเป็นสาเหตุที่มาจากขาด จริยธรรมส่วนบุคคล รวมถึงประมวลจริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล โดยสรุปสาเหตุ ได้ จากการขาดคุณธรรม จริยธรรม และขาดเจตจำนงที่แน่วแน่ของฝ่ายการเมืองในการแก้ไขปัญห และภาค การเมืองขาดความมั่นคงและต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๔ เกิดจากแรงจูงใจและความคั่งค้างในการเสี่ยง แรงจูงใจและความคั่งค้างในการเสี่ยงเป็น สาเหตุที่เกิดจากแรงจูงใจให้ทุจริตและความคั่งค้างในการเสี่ยงเพราะทุจริตแล้ว ได้รับผลประโยชน์มาก เมื่อ เทียบกับความเสี่ยงรวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายปราบปราม หรือการลงโทษทางสังคมขาด ประสิทธิภาพ โดย สรุปสาเหตุหลักๆ ได้ดังนี้

- ๑) การขาดระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ขาดความหลากหลายในการ ตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมทั้งการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ
- ๒) ขาดการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ
- ๓) ประชาชนส่วนใหญ่มักจะเบื่อง่าย วางเฉย ไม่มีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมการใช้อำนาจ

หน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ทุจริตมีแรงจูงใจและรู้เห็นว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเทียบกับความเสี่ยงนั้นคุ้มค่า จึงแสวงหาและพัฒนาแนวทางการทุจริตที่มีรูปแบบแปลกใหม่

๔) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านกฎหมายและขั้นตอนการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม รวมถึงความล่าช้าในการให้บริการและขาดความโปร่งใสของกระบวนการ ทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม

๕) ประชาชนขาดแรงจูงใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

๔. แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในภาครัฐมีส่วนราชการจำนวนมาก ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีภารกิจที่หลากหลายและแตกต่างกัน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดมากมาย โดยอำนาจหน้าที่นั้นจะมอบให้ข้าราชการในส่วนราชการ นั้นเป็นผู้มีอำนาจบ้างครั้งอาจจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจผูกขาดอำนาจ ซึ่งทำให้ข้าราชการในส่วนราชการนั้นๆ เล็งเห็นช่องทางที่สามารถเรียกรับเงิน หรือสินบนต่างๆ ได้โดยง่าย ดังนั้นจึงควรมีมาตรการหรือ แนวทางในการป้องกันการทุจริต อาจจะเป็นการปรับปรุงที่ตัวข้าราชการระบบการปฏิบัติงานหรือระบบการตรวจสอบการทำงานในส่วนราชการที่มีความเสี่ยงและความจำเป็นในอันดับแรก ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ออกมา อย่างชัดเจน เนื่องจากการป้องกันการทุจริตเป็นเรื่องที่ยากในการดำเนินการและยากต่อการเปลี่ยนแปลงให้ เห็นผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณาจากกรณีตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศ ทั้งเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชน จีน) และประเทศสิงคโปร์ การป้องกันการทุจริตของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน) จะ เน้นการปรับปรุงระบบงานภายในหน่วยงานของรัฐมากกว่าที่ตัวข้าราชการ เนื่องจากเห็นว่าการขจัดโอกาสการที่ ทำให้เกิดการทุจริตจะทำให้เกิดการป้องกันได้มากกว่า และประเทศสิงคโปร์ จะเน้นการตรวจสอบและ เสนอแนะแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานรวมทั้งการจัดการที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงานของข้าราชการ ซึ่ง ทั้งสองประเทศจะเห็นได้ว่า การที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจหรือการผูกขาด อำนาจให้น้อยนั้น น่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ในประเทศไทยภาครัฐได้มีการนำการปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาระบบงานให้มีความชัดเจน โปร่งใส ในหน่วยงานต่างๆ เช่นกัน มีการจัดทำโครงการนำร่อง โดย เลือกรัฐราชการขึ้นมาเป็นต้นแบบในการดำเนินการปรับปรุงวิธีการทำงาน และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นมาปรับใช้ โดยนำทุกกระบวนการงานเข้าสู่ระบบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่ง โครงการดังกล่าวส่งผลให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแนวทางที่ดีขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถ ทราบขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างชัดเจน โดยไม่ต้องมีการให้สินบนหรือสินน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมของประชาชน

บทที่ ๔ เทคนิคการปฏิบัติงาน

๑. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การบริหารงานและการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับหลักการธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้กำหนดกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดประเภทข้อร้องเรียน ช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ พนักงานจ้าง และเจ้าหน้าที่อื่น ในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน การแจ้งผลหรือตอบข้อร้องเรียน และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กร ในการส่งเสริมความโปร่งใส การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและการประพฤติมิชอบ กระบวนการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในแต่ละส่วนราชการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก สามารถแยกการดำเนินการได้เป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ ขั้นตอนที่ ๑ สร้างจิตสำนึกโดยมุ่งพัฒนาให้ข้าราชการทุกระดับมีคุณธรรมจริยธรรม

๑) รณรงค์เผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักและรับรู้ถึงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ

๒) ส่งเสริมการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และการควบคุมภายใน เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้

๓) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสุจริต โปร่งใส เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในหลวง หรือดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน หรือหน่วยงานต่างๆ

๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำโครงการทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และคัดเลือกหน่วยงานเหล่านั้น เพื่อเป็นตัวอย่างและเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นๆ นำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ต่อไป

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐให้มีพฤติกรรมและการปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

๑.๒ ขั้นตอนที่ ๒ ผนึกกำลังกับหน่วยงานอื่นและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนทุกหมู่เหล่า เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการ

๒) สร้างให้มีการสอดส่องและระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงาน

๓) มีช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า

๑.๓ ขั้นตอนที่ ๓ ขับเคลื่อนในการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ทุกระดับยอมรับและพร้อมใจในการบูรณาการในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงานด้วยความภาคภูมิใจ

๑) ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวกและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒) ส่งเสริมและผลักดันให้ส่วนราชการสร้างความโปร่งใส โดยการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓) กำชับให้มีการเผยแพร่เอกสารจัดซื้อจัดจ้างให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง อนุบัญญัติ หรือกฎหมายลำดับรอง ที่มีลักษณะเป็น “กฎ” โดยเคร่งครัด

๑.๔ ขั้นตอนที่ ๔ ตรวจสอบและประเมินผล เป็นเครื่องมือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตในส่วนราชการ

๑) จัดให้มีคณะทำงานประเมินผลความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการภาครัฐที่เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและความคุ้มค่าของโครงการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนสูงสุด

๒) ให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการอย่างทั่วถึง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

๓) มีมาตรการเอาผิดกับผู้ที่กระทำการทุจริตอย่างเอาจริงเอาจัง

๑.๕ ขั้นตอนที่ ๕ กระบวนการพัฒนาระบบงานภายในและพัฒนาระบบการบริหารงานของหน่วยงานที่เน้นความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน เพื่อจำกัดช่องทางสู่การทุจริต อาจปฏิรูปกระบวนการงานให้เจ้าหน้าที่พบกับประชาชนให้น้อย เพื่อลดการเจรจาต่อรอง หรือ การรับสินบน โดยอาจจะใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยทำให้ทุกกระบวนการมีหลักฐาน ขั้นตอนที่ ชัดเจน ประกอบกับหน่วยงานที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตช่วยปรับปรุงข้อกฎหมายที่ง่ายต่อการใช้และการ เข้าใจ เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบทานได้

๒. กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เพื่อให้กระบวนการบริหารงานและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก สอดคล้องกับหลักการธรรมาภิบาล ได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้กำหนดช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของพนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และเจ้าหน้าที่อื่น ในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสามารถยื่นเรื่องราวร้องเรียนทั่วไป และเรื่องราวร้องเรียนการทุจริต และ ประพฤติมิชอบ โดยยื่นเรื่องด้วยตนเอง ส่งหนังสือร้องเรียน หรือผ่านระบบ Internet ทาง Website ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

๒.๑ หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน

(๑) ใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่สุภาพ ระบุ วัน/เดือน/ปี ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ E-Mail ข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมข้อร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ชัดเจน พยานเอกสาร พยานวัตถุ หรือพยานวัตถุ (ถ้ามี)

(๒) ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูลเหตุ

(๓) ข้อร้องเรียนที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ให้สั่งยุติเรื่องและเก็บเป็นฐานข้อมูล

๒.๒ ช่องทางการร้องเรียน/แจ้งเบาะแสเป็นหนังสือขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

* ส่วนงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ งานนิติการ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก หมู่ ๔ ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธรธานี ๓๕๑๕๐

* เว็บไซต์ Koknago Subdistrict Administrative Organization

* กล้อง/ตู้รับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียน บริเวณอาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

* กล้อง/ตู้รับฟังความคิดเห็น ณ ศาลากลางบ้านประจำหมู่บ้านทุกชุมชน/หมู่บ้าน ๑๖ หมู่บ้าน

* Facebook องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก

* Line “จนท.อบต.โคกนาโก” “สำนักปลัด โคกนาโก”

๒.๓ ช่องทางการร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้วยวาจา

* โทรศัพท์ ๐ ๔๕๓๕ ๖๙๙๑ /โทรสาร ๐ ๔๕๓๕ ๖๙๙๑

* โทรศัพท์สายตรงผู้บริหารท้องถิ่น โทร ๐๘ ๖๒๖๕ ๓๐๐๙

๒.๔ ช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

* สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

* สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)

* ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

* ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

* ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดยโสธร

* ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

* สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๕ การจัดระบบการรับเรื่องร้องเรียน เสนอแนะ สอบถาม หรือเสนอความคิดเห็นจากประชาชนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

(๑) มอบหมายหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรับเรื่อง ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมอาจจัดตั้งเป็นศูนย์ดำรงธรรมของหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามเรื่อง และรายงานผลการดำเนินการ

(๒) จัดให้มีสมุดบันทึก หรือบัญชีรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ โดยในรายละเอียดของสมุดบันทึกหรือบัญชีรับเรื่อง ควรประกอบด้วย เรื่องที่ร้องเรียน/ร้องทุกข์ หน่วยงานรับผิดชอบ ชื่อผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาที่คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

(๓) กำชับให้ผู้รับผิดชอบให้ความสำคัญในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ และดำเนินการให้แล้ว เสร็จภายใน ๑๕ วัน และหากกรณีใดมีปัญหาอุปสรรค ความยุ่งยาก หรือปัญหาจากบุคคลอื่น โดยมีข้อมูลเบื้องต้นพอสมควร ให้ผู้รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขโดยทันที

(๔) รายงานผลความคืบหน้าหรือผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ทราบภายใน ๑๕ วัน หรือตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศไว้ในการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน กรณีไม่แล้วเสร็จ หรือเป็นเรื่องที่ต้องส่งต่อให้หน่วยงานอื่นก็ให้แจ้งผู้ร้องทราบภายในกำหนดเวลาเดียวกัน

(๕) รวมเรื่องร้องเรียนเพื่อจัดทำเป็นระบบข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

(๖) รายงานสรุปผลการดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

บทที่ ๕ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

การจะบรรลุเป้าหมายประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ กลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตจะต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎหมายจะต้องมีความทันสมัย การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีจะต้องมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทำให้คดีความมีปริมาณลดลง แนวทางในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงควรมุ่งเน้นการส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง การปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมุ่งทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการดำเนินคดีและลงโทษ ทั้งทางวินัยและอาญาอย่างรวดเร็วและเป็น รูปธรรมเพื่อให้สังคมเกิดความเกรงกลัวต่อการทุจริต ควาทูไปกับการปรับปรุง ระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่ เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดี ๑. แนวทางการพัฒนา

๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝัง และหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับปรุงพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีมีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใด เป็นประโยชน์ ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยม สุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ผิดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่าน หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปลูกฝัง “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำหน้าที่ ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจน การสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการ ทุจริต ประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

๓) พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เนื่องจากผู้บริหารประเทศ/ ท้องถิ่น/ ชุมชน ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมสูงกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมทั่วไปในสังคม เพื่อเป็นต้นแบบแก่ประชาชน เด็ก เยาวชน และสังคมโดยรวม โดยนอกเหนือจากคุณสมบัติตามที่กำหนดตามกฎหมายแล้ว ผู้บริหารประเทศต้องมีคุณสมบัติทางจริยธรรมด้วย มีการพัฒนาระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองเพื่อสร้างนักการเมืองที่มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมือง

๔) ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ มุ่งเน้นการสร้าง นวัตกรรมต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และมีความเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต โดยการพัฒนา เครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริต ที่มี ประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้ หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริต และการบูรณาการติดตามประเมินผลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐใน โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ขั้นวางแผนก่อนดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และขึ้นสรุปผลหลังการดำเนินโครงการ

๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลพินิจเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานการสร้างมาตรฐานที่ โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ ลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธี ปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการ

ใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติอนุญาต รวมถึงการสร้างความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดย การพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึง ข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูล สาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐ โดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการ ดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงานของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่ม ขีดความสามารถของประชาชนในการร่วมเฝ้าระวัง และป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมี มาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจให้กับผู้ให้เบาะแส

๖) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต โดยการ ปรับกระบวนการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัลมาใช้ในการกระบวนการทำงานด้านการ ปราบปรามการทุจริตให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งรวมถึงการพัฒนา ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ทันสมัย เท่าทันต่อการบิดเบือน ทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในการตรวจสอบความ ถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน

๗) ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อาทิ ปรับปรุง ขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้าของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว และ กระชับมากขึ้นเพื่อให้การดำเนินการปราบปรามการทุจริตตลอดกระบวนการจนถึงการลงโทษผู้กระทำความผิดเมื่อคดี ถึงที่สุดเป็นไปอย่างรวดเร็วเห็นผล มีประสิทธิภาพ และเป็นທີ່ประจักษ์ของประชาชน อาทิ การบูรณาการ ประสานงานคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ การปรับปรุงขั้นตอนการ ดำเนินการ ที่ล่าช้าและ ข້ซ้อนกันของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีความรวดเร็ว การบูรณาการ พัฒนา ระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริตให้เข้าถึงง่ายและมี ประสิทธิภาพ การปรับปรุงและ พัฒนาระบบและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนปราบปรามเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินการกับ ทรัพย์สินหรือผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ ตามกฎหมายฟอกเงินเพื่อให้การติดตาม ทรัพย์สินคืนยึดเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการยักยอก ย้าย ถ้ายาททรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ ไม่ให้ เกิดความเสียหายขึ้น รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและ องค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ เพื่อสนับสนุนข้อมูล และองค์ความรู้ในการปราบปรามการทุจริตและ อาชญากรรมข้ามชาติ

๘) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต โดยการจัดทำระบบฐานข้อมูล องค์ ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต โดยประมวลจากคดีการทุจริตและผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานต่าง ๆ ใน กระบวนการปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน ได้ศึกษาและมี ความสมรรถนะและความรู้ที่เป็นมาตรฐาน การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริตเพื่อให้มีความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ ที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อ พลวัตของการทุจริต

๑๗

ภาคผนวก

(ตัวอย่าง)

คำร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เขียนเขียนที่ ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ของผู้เขียน

วันที่

เรื่อง ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรียน

ข้าพเจ้า.....อายุ..... ปี เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
 อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....
 โทรศัพท์..... รหัสไปรษณีย์..... มีความประสงค์ขอร้องเรียนการทุจริต
 และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. (เป็นข้อเท็จจริงที่มีมูล)

๒.

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบพยานเอกสาร / พยานวัตถุ และพยานบุคคล ได้แก่

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(นายชอบ รักไทย)

ผู้ร้องเรียน

ที่ อบ ๕๕๑๐๑/๑๔๑

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก
อำเภอป่าต้ว ยส ๓๕๑๕๐

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบข้อร้องเรียนการบุกรุกยึดถือครอบครองถนนสาธารณะประโยชน์ อันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน นายชอบ รักไทย

อ้างถึง หนังสือ เลขที่รับ ที่ ๔๑๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ท่านได้มีหนังสือร้องเรียนจากกรณีบุคคลนำรถไถมาไถในเขตที่ดินถนน
สาธารณะประโยชน์ ในเขตท้องที่บ้านหนองแซ่ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร
ซึ่งเป็นการกระทำแก่ที่ดินทางหลวงท้องถิ่น ที่มีลักษณะเป็นทำให้เสียหายแก่ทางสาธารณะประโยชน์
ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ และขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้แล้ว และดำเนินการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียนเท่าที่มี กรณี การบุกรุกยึดถือ
ครอบครองถนนสาธารณะประโยชน์ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งมี
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ คือ นายพงศธร เหมแดง ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง
เป็นประการใดจะได้แจ้ง ให้ท่านทราบ รวมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร พนมเสริฐ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโกสำนักปลัดเทศบาล
งานนิติการ
โทร. ๐-๔๕๓๕-๖๙๙๑
โทรสาร ๐-๔๕๓๕-๖๙๙๑

(ตัวอย่าง) แบบควบคุมการร้องเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖					
ลำดับที่	เรื่องร้องเรียน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หน่วยปฏิบัติ)	ระยะเวลาที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ	ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (หน่วยปฏิบัติ)	หมายเหตุ
	การล้อมรั้วบึงเสาคอนกรีตรกλάถนน สาธารณประโยชน์ ในเขตท้องที่บ้านหนองแซ่ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร	สำนักปลัด	แจ้งตอบรับให้กับผู้ร้องภายใน๑๕วัน	นายพงศธร เหมแดง	นายประเสริฐ ภูต่ายพา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองแซ่ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

(ลงชื่อ)ผู้รับเรื่องร้องเรียน

(นายพงศธร เหมแดง)

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖